SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:34

av Hanna Lindqvist m.fl. (MP)

med anledning av prop. 2025/26:304 Stärkt trygghet i bostadsrätter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som tydligare definierar begreppen ”bristande skötsamhet” och ”närmiljö” i bostadsrättslagen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med lagförslag som säkerställer en rättssäker process vid förverkande av bostadsrätt på grund av brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med lagförslag som stärker barnperspektivet vid förverkande av bostadsrätt och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska följa upp och utvärdera lagstiftningens effekter på trygghet, rättssäkerhet och barns situation inom två år efter ikraftträdandet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med lagförslag som säkerställer rättssäkra och enhetliga kriterier för bostadsrättsföreningars möjlighet att neka medlemskap på grund av brottslighet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Miljöpartiet delar regeringens bedömning att tryggheten i bostadsområden behöver stärkas. Alla människor har rätt till ett tryggt hem och en trygg närmiljö. Samtidigt måste lagstiftning som inskränker enskildas möjligheter att bo kvar i sina hem präglas av hög rättssäkerhet, tydlighet och proportionalitet. Stärkt trygghet i bostadsrätter innehåller flera förslag som syftar till att motverka brottslighet och otrygghet men väcker också viktiga frågor om rättssäkerhet och barns rättigheter. Lagförslaget bygger i stora delar på den redan beslutade propositionen för hyresrätter (prop. 2023/24:112

Åtgärder för tryggare bostadsområden), och redan då uttryckte Miljöpartiet risker med breda och otydliga begrepp, risker för rättssäkerheten och att barn kan riskera att vräkas. Vi kan inte se att rättstillämpningen har tydliggjort dessa frågor under de dryga två år som lagstiftningen nu gällt.

Otydliga begrepp riskerar godtycke

Miljöpartiet ser med oro på att flera av propositionens centrala bestämmelser bygger på relativt öppna formuleringar såsom ”bristande skötsamhet” och brottslighet som påverkar ”närmiljön”. Sådana begrepp ger ett betydande tolkningsutrymme och riskerar att leda till olika tillämpning mellan olika bostadsrättsföreningar och olika delar av landet. När konsekvensen kan bli att en person förlorar sitt hem måste regelverket vara så tydligt som möjligt. Regeringen bör därför återkomma med förtydliganden av lagstiftningens centrala begrepp.

Förverkande av bostadsrätt kräver stark rättssäkerhet

Förslaget innebär att en bostadsrätt i fler situationer ska kunna förverkas på grund av brottslighet eller andra handlingar som anses skapa otrygghet. Att förlora sitt hem är ett mycket ingripande beslut. Miljöpartiet anser därför att det behöver finnas tydliga rättssäkerhetsgarantier och att det ska råda stor tydlighet kring vilka omständigheter som ska kunna läggas till grund för sådana beslut.

Barnperspektivet behöver stärkas

Propositionen innehåller inte tillräckliga överväganden kring hur barn påverkas när en familj riskerar att förlora sin bostad till följd av en familjemedlems agerande. Barn som inte själva har begått något fel kan drabbas mycket hårt av att förlora sitt hem. Risken för att barn hamnar i en otrygg boendesituation måste analyseras noggrant och barnets bästa bör särskilt beaktas.

Medlemskapsprövningen kräver tydliga skydd mot godtycke

Propositionen innehåller också utökade möjligheter för bostadsrättsföreningar att neka medlemskap på grund av brottslighet. Miljöpartiet ser behovet av att motverka att bostadsrätter används för allvarlig kriminalitet. Samtidigt måste medlemskapsprövningen bygga på tydliga kriterier och höga krav på rättssäkerhet. Bedömningar får inte bli beroende av enskilda föreningars varierande praxis.

Uppföljning och utvärdering

Lagstiftningen innebär betydande förändringar för enskilda bostadsrättshavares rättigheter. Regeringen bör därför återkomma med en samlad utvärdering av hur reglerna tillämpas och vilka effekter de får för trygghet, rättssäkerhet och barns situation.

Hanna Lindqvist (MP)

Janine Alm Ericson (MP) *Ajda Asgari (MP)*

Marcus Friberg (MP) *Bassem Nasr (MP)*